

หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า จำนวน 12 ชั่วโมง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอลานกระบือ

ความเป็นมา

“ผ้า” คือ สิ่งที่ทำด้วยเส้นใยใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มเพราะฉะนั้นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายจึง หมายถึงการใช้สิ่งทอด้วยเส้นใยมาผลิตเป็นรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการ การแต่งกายสามารถบอกถึงค่านิยมและการเสริมสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชนชาตินั้นๆ มนุษย์ใช้ประโยชน์ของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เพื่อป้องกันความร้อนหนาว บ่งบอกถึงฐานะทางเศรษฐกิจ บ่งบอกอาชีพของผู้สวมใส่ ตลอดจนเสริมสร้างบุคลิกภาพและสะท้อนวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่มให้สง่างามถูกกาลเทศะ ปัจจุบัน ห้างร้าน/บริษัทผู้ผลิตเสื้อผ้าล้วนแล้วแต่ผลิตแฟชั่นเสื้อผ้าและรูปแบบที่หลากหลาย โดดเด่น เพื่อสนองตอบความต้องการของผู้บริโภคที่ไม่หยุดนิ่ง ซึ่งทำให้มีปริมาณเศษผ้าที่เหลือจากการตัดเย็บจำนวนมากไม่น้อย

การนำเศษผ้าที่เหลือใช้มารีไซเคิล เปลี่ยนจากเศษผ้าที่ไร้ค่าให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น และสามารถนำกลับมาใช้งานหรือตกแต่งบ้านได้ การรีไซเคิลและการประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุเหลือใช้ต่างก็จัดว่ามีประโยชน์ด้วยกันทั้งนั้น โดยเฉพาะเมื่อสามารถเปลี่ยนเศษผ้าไร้ค่าให้กลายเป็นของใช้ชิ้นใหม่ที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ก็ยิ่งคุ้มค่า เช่น เศษผ้าขาวม้า ผ้าลูกไม้ ผ้าทอมือ ผ้าที่เหลือจากการตัดเย็บในภาคอุตสาหกรรม ที่คนส่วนใหญ่มักจะนำไปทิ้งหลังจากใช้งานเสร็จ ทั้งที่จริง ๆ แล้วเศษผ้าเหล่านั้น สามารถนำมาทำเป็นผ้าเช็ดมือ ปลอกหมอน ผ้าห่มกล่องกระดาษชำระ และสิ่งประดิษฐ์อื่น ๆ ได้อีกมากมาย ทั้งยังช่วยประหยัดรายจ่ายและทรัพยากรธรรมชาติ เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมความมีน้ำใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ทำให้เกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ และยังสามารถช่วยเพิ่มมูลค่าของชิ้นงาน สามารถสร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกในครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ผู้รู้หรือภูมิปัญญาในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมเป็นวิทยากรจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้หน่วยงานภาคีเครือข่ายบูรณาการความร่วมมือจัดกิจกรรมกับสถานศึกษา
2. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้ด้อย พลาด ขาดโอกาสให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้ ตลอดจนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต
3. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพได้รับความรู้นำไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน

จุดมุ่งหมาย

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการทำงานมีนิสัยรักการทำงานและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
2. มีความรู้และสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานจากเศษผ้าได้
3. สามารถนำความรู้ไปปรับใช้กับการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กลุ่มเป้าหมาย

1. ประชาชนทั่วไปที่อยู่ในกลุ่มวัยแรงงาน กลุ่มผู้พิการ หรือกลุ่มเป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาล เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนนอกระบบ กลุ่มเป้าหมายในเรือนจำ และผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ฯลฯ
2. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

/ระยะเวลา...

- ระยะเวลา จำนวน 12 ชั่วโมง ดังนี้
1. ภาคทฤษฎี จำนวน 2 ชั่วโมง
  2. ภาคปฏิบัติ จำนวน 10 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผ้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. บอกประโยชน์และความสำคัญของการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าได้ 2. อธิบายลักษณะทั่วไปของผ้าแต่ละประเภทได้ 3. บอกคุณสมบัติของนักออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดีได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประโยชน์และความสำคัญของการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า 2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเนื้อผ้าประเภทต่าง ๆ 3. คุณสมบัติของนักออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรอธิบายประโยชน์และความสำคัญของการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า 2. วิทยากรอธิบายความแตกต่างของเนื้อผ้าแต่ละชนิด 3. ให้ผู้เรียนบอกและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ดี 	30 นาที	30 นาที
2	วัสดุ อุปกรณ์และการเลือกใช้	บอกวัสดุ อุปกรณ์และเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม	การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และการเลือกใช้	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรอธิบายวัสดุ/อุปกรณ์ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า 2. ให้ผู้เรียนเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ 	30 นาที	30 นาที
3	การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า	<ol style="list-style-type: none"> 1. สามารถออกแบบและคำนวณผ้าที่ใช้ตัดเย็บชิ้นงานได้ 2. สามารถตัดเย็บและสร้างสรรค์ชิ้นงานแบบต่าง ๆ ได้ 3. อธิบายและเลือกบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมได้ 4. สามารถคิดราคาต้นทุนและกำหนดราคาขายได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า <ol style="list-style-type: none"> 1.1 การทำผ้าเช็ดมือ 1.2 การทำปลอกหมอน 1.3 การทำผ้าห่ม 2. การบรรจุภัณฑ์ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 หลักการเลือกบรรจุภัณฑ์ 2.2 การบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม สวยงาม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิทยากรอธิบายหลักการออกแบบและคำนวณผ้าที่ใช้ตัดเย็บชิ้นงานต่าง ๆ 2. วิทยากรอธิบายและสาธิตขั้นตอนการสร้างสรรค์ชิ้นงานจากเศษผ้าแบบต่าง ๆ 3. ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการทำผ้าเช็ดมือ ปลอกหมอน และผ้าห่มกล่องกระดาษชำระ 4. วิทยากรอธิบายหลักการเลือกบรรจุภัณฑ์แก่ผู้เรียน 	1 ชั่วโมง	9 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				5. ให้ผู้เรียนฝึกทักษะ การบรรจุภัณฑ์ที่ เหมาะสม สวยงาม 6. วิทยากรและผู้เรียน สนทนาพูดคุยเกี่ยวกับ การคำนวณต้นทุนและ กำหนดราคาขาย ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า		

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ ใบความรู้ แผ่นพับ
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์
3. สื่อบุคคล เช่น ผู้รู้ ภูมิปัญญา
4. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน/สถานประกอบการ

การวัดผลและประเมินผล

- การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติจากการสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต ระหว่างเรียน และจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีชิ้นงาน/ผลงาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา

การเทียบโอน

-